

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture
Uprava sigurnosti plovidbe

KLASA: UP/I-342-28/21-03/5
URBROJ: 530-04-2-1-2-24-22
Zagreb, 23. travnja 2024. godine

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, OIB: 22874515170, Uprava sigurnosti plovidbe, po ovlaštenom službeniku, nadležno za rješavanje ove upravne stvari na temelju članka 840.a stavka 9. i članka 840.b stavka 1. Pomorskog zakonika („Narodne novine“, br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15, 17/19), u upravnom postupku koji se vodi radi priznanja statusa poštenog nalaznika u odnosu na pomorski objekt naziva „Key West“, pokrenutom na zahtjev trgovačkog društva Ilirija d.d. OIB: 0595149667, Tina Ujevića 7, 23210 Biograd na Moru, nakon provedenog ispitnog postupka i održane usmene rasprave, donosi

RJEŠENJE

1. Trgovačkom društvu Ilirija d.d. OIB: 0595149667, Tina Ujevića 7, 23210 Biograd na Moru priznaje se status poštenog nalaznika u odnosu na plovilo „Key West“ tipa Cruisers Vee Express 267, godina gradnje 1987., zastava Republike Austrije.
2. Poštenom nalazniku naređuje se predmetnu brodicu čuvati za njena vlasnika te poduzeti sve razumne mjere radi njenog očuvanja.
3. Poziva se vlasnik ili druga ovlaštena osoba koja polaže pravo na predmetnu brodicu, da u roku 15 dana računajući od dana objave ovoga rješenja u „Narodnim novinama“, istu preuzme od poštenog nalaznika te mu namiri nalazninu u visini 10% od procijenjene vrijednosti brodice, kao i sve razumne troškove vezane uz njeno čuvanje, uz obvezu predočenje dokaza o pravu koje polaže u odnosu na predmetnu brodicu.
4. Ako se u ostavljenom roku iz točke 3. izreke ovoga rješenja, vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne javi i ne dokaže svoje pravo na predmetnu brodicu, ovo će tijelo na zahtjev poštenog nalaznika donijeti novo rješenje kojim će se utvrditi da je predmetna brodica po samome zakonu postala vlasništvo poštenog nalaznika kod kojeg se nalazi na čuvanju.
5. Ovo rješenje objavit će se na internetskim stranicama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te u „Narodnim novinama“.
6. Troškovi ovoga postupka utvrdit će se dopunskim rješenjem, kada budu poznati svi troškovi postupka.

OBRAZLOŽENJE

Trgovačko društvo Ilirija d.d. OIB: 0595149667, Tina Ujevića 7, 23210 Biograd na Moru (dalje u tekstu: Ilirija d.d.), zastupano po članu Uprave, g. Goranu Ražnjeviću, podnijelo je dana 4. ožujka 2021. godine zahtjev za priznavanje statusa poštenog nalaznika u odnosu na pomorski objekt naziva „Key West“, tipa Cruisers Vee Express 267, godina gradnje 1987., zastava Republike Austrije, benzinski motori 2 x Volvo Penta, brojevi motora: 401208578 i 4012085384, snage 2 x 168 kW, koji predstavlja imovinu preostalu iza pokojnog g. Fritz Friedrich Klause, austrijskog državljanina

preminulog dana 25. ožujka 2015. godine, s posljednje poznatim prebivalištem na adresi Haupstr. 49, 8650 Kindberg, Austrija.

U svom zahtjevu trgovačko društvo Ilirija d.d. navodi da je predmetni pomorski objekt ostavljen napušten na kopnenom području luke posebne namjene – luke nautičkog turizma Marina Kornati, Šetalište kneza Branimira 1, 23210 Biograd na Moru, da o predmetnom pomorskom objektu već duže vrijeme nitko ne vodi brigu, da su početkom lipnja 2015. godine zaprimili obavijest o smrti g. Fritz Friedrich Klause, koji je bio dugogodišnji korisnik marine, da je zadnji Ugovor o korištenju veza za predmetno plovilo sklopljen 2012. godine, da je zadnja uplata za vez izvršena 31. siječnja 2014. godine u iznosu od 4.037,50 EUR-a za razdoblje od 01. travnja 2014. godine do 31. ožujka 2015. godine, odnosno do isteka ugovorenog razdoblja za vez predmetnog pomorskog objekta, iz čega proizlazi da se isti od 1. travnja 2015. godine nalazi u Marini Kornati bez ikakve pravne osnove. Iz navedenih razloga, trgovačko društvo Ilirija d.d. u svom zahtjevu navodi da trpi štetu u iznosu od najmanje 214.965,00 kuna (uvećano za pripadajuće zakonske zatezne kamate), koja proizlazi iz troškova čuvanja predmetnog pomorskog objekta ostavljenog na kopnenom dijelu pomorskog dobra kojim upravlja u svojstvu ovlaštenika koncesije.

Nadalje, trgovačko društvo Ilirija d.d. navodi da nakon smrti vlasnika predmetnog pomorskog objekta, g. Fritz Friedrich Klause, nitko nije dolazio niti brinuo o tom pomorskom objektu. Također, u zahtjevu navodi da ih je sin pokojnog vlasnika pomorskog objekta „Key West“, g. Jörg Fritz, s prebivalištem u Hauptstr. 49, 8650 Kindberg, Austrija, koji također drži svoj pomorski objekt na vezu u Marini Kornati, obavijestio da nema nikakvu namjeru preuzeti predmetni pomorski objekt svoga oca ostavljen u Marini Kornati, obzirom da s ocem nije bio u dobrim odnosima. Uzimajući u obzir iznesene tvrdnje koje potkrjepljuje priloženom dokumentacijom, trgovačko društvo Ilirija d.d. podnijelo je zahtjev za priznavanje statusa poštenog nalaznika u odnosu na pomorski objekt „Key West“.

Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da je podnositelj zahtjeva ovlaštenik koncesije luke posebne namjene Marina Kornati na temelju Ugovora o koncesiji sklopljenog dana 13. siječnja 1999. u Zagrebu s Vladom Republike Hrvatske kao davateljem koncesije. Također, zahtjevu podnositelja priložena je i preslika Ugovora o korištenju veza broj 273-9/2012, od 20. lipnja 2012., sklopljenog između trgovačkog društva Ilirija d.d. kao pružatelja usluge veza i g. Fritz Friedrich Klause kao korisnika iste.

Zaključkom ovog tijela KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-21-2, od 15. ožujka 2021. godine, podnositelj zahtjeva pozvan je da predujmi procijenjene troškove upravnog postupka.

Zaključkom ovog tijela KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-21-4 od 31. ožujka 2021. godine, pozvan je g. Jörg Fritz, s prebivalištem u Hauptstr. 49, 8650 Kindberg, Austrija, kao zakonski nasljednik g. Fritz Friedrich Klause, da u roku od 8 dana računajući od dana zaprimanja predmetnog zaključka: a) obavijesti ovo Ministarstvo o tome hoće li preuzeti predmetni pomorski objekt naziva „Key West“, koji predstavlja imovinu ostalu iza njegovog pokojnog oca; b) obavijesti ovo Ministarstvo o tome hoće li odrediti ovlaštenu osobu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koja će ga zastupati u ovom upravnom postupku, te da u tom slučaju dostavi podatke o toj osobi (ime i prezime, adresa, broj telefona), uz obvezni poziv na klasu ovog predmeta. G. Jörg Fritz istim je Zaključkom upozoren da će mu se, ukoliko u ostavljenom roku od 8 dana ne obavijesti ovo Ministarstvo o namjeri preuzimanja predmetnog pomorskog objekta i/ili ako ne dostavi podatke o osobi ovlaštenoj za njegovo zastupanje u ovom predmetu, imenovati privremeni zastupnik prema odredbama zakona koji uređuje upravni postupak, a da se podnositelju zahtjeva može se priznati status poštenog nalaznika u odnosu na predmetni pomorski objekt. Dostava Zaključka pokušana je posredstvom Ministarstva vanjskih i europskih poslova, no s obzirom da je ostala neuspješna, Zaključkom KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-21-6 od 21. lipnja 2021. godine, g. Jörgu Fritzu imenovana je privremena zastupnica, odvjetnica Zorana Živković iz Zagreba, Zvonimirova 62.

Zaključkom KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-22-12 od 2. ožujka 2022. godine, određeno je provođenje očevida na licu mjesta radi vještačenja pomorskog objekta „Key West“, kao i da će se očevid obaviti dana 16. ožujka 2022. godine, s početkom u 13:00 sati, u luci nautičkog

turizma Marina Kornati, Šetalište kneza Branimira 1, 23210 Biograd na Moru. Za osobu vještaka u ovom predmetu, uz prethodnu suglasnost stranaka u postupku, istim Zaključkom određen je g. Hrvoje Marinović, koji je rješenjem Županijskog suda u Zadru, posl. br. 4. Su-351/19-4 od 9. rujna 2019. godine imenovan stalnim sudskim vještakom za promet, vozila i plovila, pomorski promet, brodstrojarstvo, procjenu šteta i procjenu stanja manjih plovila. O provođenju očevida radi vještačenja sastavljen je Zapisnik o provođenju službene radnje KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-22-13, od dana 16. ožujka 2022. Cilj očevida radi vještačenja bio je ustanoviti u kakvom je stanju pomorski objekt „Key West“ i koja je njegova vrijednost s obzirom na stanje u kojem se nalazi, je li podložan brzom propadanju te jesu li troškovi čuvanja i održavanja razmjerni njegovoj vrijednosti. Ovlašteni sudski vještak u svom je nalazu i mišljenju naveo da je pomorski objekt „Key West“ dugo vremena van upotrebe i bez redovnog održavanja. Također, navodi da su, bez obzira na relativno dobro stanje konstrukcijskih dijelova, oprema i uređaji dosta oronuli i propali te da je potreban jezgrovit popravak i znatno ulaganje da bi se predmetna broдика dovela u stanje da je sigurna za plovidbu. Ističe da je vidljivo da su pogonski motori dosta dugo stajali bez potrebnog redovitog održavanja, uz potrebna velika ulaganja za osposobljavanje, kao i da je vlaga u unutrašnjosti oštetila drvene dijelove namještaja i instalacija. Vrijednost pomorskog objekta „Key West“ procjenjuje na oko 4.267,00 EUR (bez PDV-a). Zaključkom ovoga tijela KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-22-14 od 24. ožujka 2022. godine, stranke u ovom upravnom postupku pozvane su da u roku 8 dana dostave svoje pisano očitovanje o nalazu imenovanog vještaka u ovom predmetu. Nastavno na navedeno, stranke su se pisanim podnescima očitovale da nemaju primjedbi na dostavljeni nalaz i mišljenje vještaka.

Usmena rasprava održana je 22. travnja 2022. godine, s početkom u 12:15 sati, u prostorijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Raspravi su bili prisustvovali: g. Miroslav Grgić, dipl. iur., viši inspektor - specijalist u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture u svojstvu voditelja postupka, gđa Ksenija Kovačić, viša kontrolorka službe kontrole sigurnosti plovidbe stranih brodova u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture kao zapisničarka, trgovačko društvo Ilirija d.d., zastupano po predstavniku g. Branimiru Grbiću, kao podnositelj zahtjeva, g. Jörg Fritz, zakonski nasljednik g. Fritz Friedrich Klause, zastupan po privremenoj zastupnici odvjetnici Zorani Živković te ovlašteni sudski vještak, g. Hrvoje Marinović. Predstavnik trgovačkog društva Ilirija d.d. iskazao je da ostaje pri zahtjevu za priznavanje status poštenog nalaznika u odnosu na pomorski objekt „Key West“. Odvjetnica Zorana Živković, privremena zastupnica g. Jörg Fritza, zakonskog nasljednika g. Fritz Friedrich Klause, posljednje poznatog vlasnika pomorskog objekta „Key West“, opreza radi, protivila se postavljenom zahtjevu trgovačkog društva Ilirija d.d. radi priznanja statusa poštenog nalaznika u odnosu na predmetni pomorski objekt. Na posebno pitanje voditelja postupka stranke su iskazale da nemaju novih dokaznih prijedloga u ovom predmetu. Voditelj postupka zaključio je usmenu raspravu i naglasio da je njenim dovršetkom ujedno i okončan ispitni postupak u ovom predmetu. Stranke su potom upućene da će im pisano i obrazloženo rješenje, kojim će se odlučiti o ovoj upravnoj stvari, biti dostavljeno poštom. Održavanje predmetne usmene rasprave određeno je na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09, 110/21), kojim je propisano da će se usmena rasprava odrediti zaključkom u upravnim stvarima u kojima sudjeluju dvije stranke ili više njih s protivnim interesima, kad je potrebno provesti očevid ili saslušati svjedoke ili vještake te u drugim slučajevima kad je to korisno za rješavanje upravne stvari. O provedenoj usmenoj raspravi sastavljen je Zapisnik KLASA: UP/I-342-28/21-03/5; URBROJ: 530-04-22-19, od 22. travnja 2022. godine, koji je pročitao strankama i na kojeg nisu imale primjedbe.

U provedenom ispitnom postupku utvrđeno je:

- a) da je trgovačko društvo Ilirija d.d. valjani ovlaštenik koncesije lučkog područja luke posebne namjene Marina Kornati te da upravlja tim lučkim područjem na temelju Ugovora o koncesiji sklopljenog dana 13. siječnja 1999. u Zagrebu s Vladom Republike Hrvatske kao davateljem koncesije;
- b) da se pomorski objekt „Key West“ nalazi ostavljen na kopnenom dijelu lučkog područja luke posebne namjene Marina Kornati, koja je pod upravljanjem podnositelja zahtjeva na temelju valjane pravne osnove;

- c) da je trgovačko društvo Ilirija d.d. početkom lipnja 2015. zaprimilo obavijest o smrti posljednje poznatog vlasnika pomorskog objekta „Key West“, g. Fritz Friedrich Klause;
- d) da je zadnji Ugovor o korištenju veza za pomorski objekt „Key West“ sklopljen 2012. godine, da je zadnja uplata za vez izvršena 31. siječnja 2014. godine u iznosu od 4.037,50 EUR-a za razdoblje od 01. travnja 2014. godine do 31. ožujka 2015. godine, odnosno do isteka ugovorenog razdoblja za vez predmetnog pomorskog objekta;
- e) da se pomorski objekt „Key West“, slijedom navedenoga, od 1. travnja 2015. godine nalazi u Marini Kornati bez valjane pravne osnove;
- f) da je zakonski nasljednik posljednje poznatog vlasnika, g. Jörg Fritz, obavijestio podnositelja zahtjeva da nema namjeru preuzeti predmetni pomorski objekt u dotadašnjem vlasništvu njegova oca, g. Fritz Friedrich Klause;
- g) da o pomorskom objektu „Key West“ nijedna ovlaštena osoba ne brine već duži niz godina, da se nalazi u jako lošem stanju na suhom vezu bez poduzetih potrebnih radova održavanja, što je ubrzalo njegovo propadanje i oronulost te da je nesposoban za plovidbu u skladu s odredbama važećih propisa kojim su propisani tehnički zahtjevi za utvrđivanje sposobnosti za plovidbu;
- h) da je pomorski objekt „Key West“ potrebno zbrinuti te da su troškovi njegova čuvanja i dovođenja u stanje za sigurnu plovidbu nerazmjerni njegovoj vrijednosti, procijenjenoj na oko 4.267,00 EUR (bez PDV-a).

Instituti vađenja i obveznog uklanjanja podrtina i potonulih stvari normirani su Glavom VI, dijelom VIII Pomorskoga zakonika. U cilju uspješnog razlikovanja navedenih instituta, zakonodavac u članku 840. a Pomorskog zakonika definira ključne pojmove koji trebaju služiti tijelu primjene prava prilikom odabira norme koja uređuje razred činjeničnih stanja kojemu pripada konkretno činjenično stanje koje je utvrdio provodeći ispitni postupak. U tom smislu, članak 840.a stavak 1. propisuje da je : „Podrtina nastala nakon pomorske nesreće: a) potonuli ili nasukani plovni ili plutajući objekt ili b) bilo koji dio potonulog ili nasukanog plovnog ili plutajućeg objekta, uključujući svaki predmet koji se nalazi ili se nalazio na tom objektu ili c) svaki predmet koji je nestao u moru s plovnog ili plutajućeg objekta i koji je nasukan, potonuo ili ostavljen da pluta ili d) plovni ili plutajući objekt koji će uskoro potonuti ili se nasukati ili se to opravdano može očekivati, ako još nisu poduzete učinkovite mjere radi pomoći tom objektu ili drugoj ugroženoj imovini“. Točkama e) i f) članka 840. a stavka 1. Pomorskog zakonika propisano je da se pojam podrtina ne odnosi na plutajuće platforme koje su u vrijeme pomorske nesreće bile postavljene za istraživanje ili eksploataciju podmorja, ali se odnosi na plovne i plutajuće objekte dok su u gradnji. Navedena zakonska definicija nedvojbeno uvjetuje ostvarivanje biti zakonskog pojma podrtine prethodnim postojanjem pomorske nesreće, kako je definirana člankom 840.a stavkom 3. Pomorskoga zakonika („Pomorska nesreća je sudar plovnih ili plutajućih objekata, nasukanje ili druga plovidbena nezgoda ili drugi događaj na plovnom odnosno plutajućem objektu ili izvan njega koji uzrokuje materijalnu štetu ili predstavlja neposrednu opasnost od nastanka materijalne štete na plovnom odnosno plutajućem objektu ili njegovu teretu“), kao događaja koji predstavlja *conditio sine qua non*, odnosno nužan uvjet da bi se pomorski objekt propisanih obilježja (članak 840.a stavak 1. Pomorskog zakonika) mogao podvesti pod pojam podrtine. Nastavno na navedeno, valja istaknuti da loše stanje pomorskog objekta „Key West“, uzrokovano nebrigom vlasnika ili druge ovlaštene osobe, kao i utjecajem atmosferilija kojima je bio izložen kroz duže vremensko razdoblje, ne znači da se radi o podrtini onako kako je taj pojam definiran člankom 840.a stavkom 1. Pomorskog zakonika, obzirom da uzrok takvog stanja nije događaj pomorske nesreće iz članka 840.a stavka 3. Pomorskog zakonika.

Nadalje, prilikom odabira instituta koji će se primijeniti u konkretnom slučaju prilikom postupanja s podrtinama odnosno potonulim stvarima, potrebno je razlikovati institute njihova vađenja, odnosno uklanjanja. U tom smislu, razlikovanje navedenih instituta primarno se sastoji u (ne)postojanju elementa opasnosti, čiju definiciju daje članak 840. a stavak 4. PZ-a : „Opasnost jest svaka okolnost ili prijetnja: a) koja ugrožava ili ometa sigurnost plovidbe ili b) od koje se opravdano mogu očekivati velike štetne posljedice za morski okoliš ili obalu ili povezane interese“. Slijedom navedene definicije, zakonodavac normira slučajeve vađenja odnosno uklanjanja ovisno o postojanju opasnosti za sigurnost plovidbe, stoga propisuje da u slučaju primjene instituta vađenja nema elementa opasnosti od podrtine ili potonule stvari te njeno vađenje nije obvezno, dok kod uklanjanja koje je obvezno, jer ga je naredila obalna država radi zaštite javnih interesa, podrtina odnosno potonula stvar predstavlja opasnost za sigurnost plovidbe, morski okoliš ili povezane interese. Navedena namjera zakonodavca izražena je

odredbama članka 840.a stavka 6. („Uklanjanje jest svaki oblik sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja opasnosti prouzročene podrtinom, odnosno potonulom stvari te može uključivati i prodaju podrtine, odnosno potonule stvari na javnoj dražbi“) i stavka 7. („Vađenje podrazumijeva podizanje podrtine, odnosno potonule stvari na površinu te druge mjere vađenja stvari iz mora“) Pomorskog zakonika, koje definiraju predmetne institute.

Osobu poštenog nalaznika članak 840.a stavak 9. Pomorskog zakonika utvrđuje kao: „(...)osobu koja je pronašla podrtinu ili potonulu stvar koja je napuštena, ili izgubljena, ili joj je vlasnik nepoznat, ili je ovlaštena osoba ne namjerava vaditi, te je pronalazak prijavila i poduzela vađenje postupajući sukladno odredbama članaka 840.d i 840.dž ovoga Zakonika“. Također, prema navedenoj zakonskoj odredbi, poštenu nalaznik može biti i tijelo koje upravlja pomorskim dobrom na čijem području se nalazi podrtina ili potonula stvar. U skladu s iznesenim, valja zaključiti da poštenu nalaznik isključivo podliježe primjeni odredaba o vađenju podrtina i potonulih stvari. U prilog tome nadovezuje se smisljena primjena odredbe članka 840.b stavka 3. Pomorskoga zakonika („Ako nije drugačije propisano, odredbe ove glave Zakonika koje se odnose na vađenje, na odgovarajući način primjenjuju se i na postupanje s pomorskim objektima ostavljenima na kopnenom dijelu pomorskog dobra“) koja rezultira izvedenim zaključkom da se tijelo koje upravlja pomorskim dobrom na čijem se području nalazi pomorski objekt ostavljen na kopnenom dijelu pomorskog dobra, može pojaviti u svojstvu poštenog nalaznika te da u tom slučaju treba postupati u skladu s obvezama sadržanima u odredbama Pomorskoga zakonika koje normiraju vađenje podrtina odnosno potonulih stvari, kao i da će iste odredbe biti primijenjene prema njemu, kao adresatu odnosnih pravnih normi, od strane tijela koje primjenjuje pravni propis.

Napuštenim pomorskim objektima, kao posebnom kategorijom, mogu se smatrati svi oni objekti koji ulaze u definiciju pomorskog objekta iz članka 5. točke 31. Pomorskog zakonika: „Pomorski objekt jest objekt namijenjen za plovidbu morem (plovni objekt), ili objekt stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekt), odnosno objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekt)“. Pritom, njihova je specifična razlika u odnosu na pojam podrtine ta da nisu posljedica prethodnog postojanja pomorske nesreće. U tom smislu, slučajevi plovila, kao u konkretnom slučaju, čiji su vlasnici odnosno korisnici protekom vremena postali nepoznati odnosno nedostupni, za koje nitko više ne plaća vez i druge lučke usluge te koje vlasnici zanemaruju, mogu se smatrati napuštenim pomorskim objektima u skladu s postojećim zakonskim uređenjem. Pritom, u smislu uređenja Pomorskim zakonikom, pojam napuštenog plovnog objekta ne smatra se napuštenom stvari kao ničijom u smislu stvarnopravnog uređenja, što je razvidno iz propisivanja odgovarajuće primjene odredaba o vađenju podrtina odnosno potonulih stvari i na objekte napuštene na kopnenom dijelu pomorskoga dobra i propisanog načina postupanja s istima, kako slijedi. Prema članku 840.ć, stavcima 1. i 2. Pomorskog zakonika, „podrtinu i potonulu stvar smije vaditi ovlaštena osoba, osim u slučajevima iz članaka 840.n i 840.s ovoga Zakonika“ te mu je „za vađenje podrtine ili potonule stvari potrebno odobrenje nadležne lučke kapetanije“. U konkretnom slučaju, s obzirom na činjenicu da se radi o pomorskom objektu dugi niz godina napuštenom na kopnenom dijelu pomorskoga dobra, koji je zanemaren i napušten od strane zadnje poznatog vlasnika te kao takav podliježe raspadanju uslijed utjecaja vremenskih nepogoda, atmosferilija i ostalih čimbenika koji su u međudjelovanju doveli do toga da je postao pomorski objekt zanemarive vrijednosti, valjalo je analogno primijeniti članak 840.ć stavak 9. Pomorskoga zakonika koji propisuje iznimku od opće obveze obavještanja o postojanju podrtina odnosno potonulih stvari i ishoda odgovarajućeg odobrenja za vađenje od nadležne lučke kapetanije i glasi: „Za vađenje podrtine ili potonule stvari koje ne zahtijeva neka posebna nautička i tehnička sredstva i osobitu stručnost nije potrebno odobrenje lučke kapetanije ako je vrijednost stvari zanemariva, a stvar nema obilježje kulturnog dobra ili vojni značaj“. U kontekstu navedenog, podnositelj zahtjeva za priznavanje statusa poštenog nalaznika, trgovačko društvo Ilirija d.d., osnovano se obratio ovome tijelu radi pokretanja postupka priznavanja statusa poštenog nalaznika u odnosu na predmetni pomorski objekt. U skladu s člankom 840.d stavkom 1. Pomorskoga zakonika, ako je ovlaštena osoba nepoznata ili je poznata, ali se utvrdi da ona ne namjerava vaditi potonulu stvar ili podrtinu, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari ili podrtine smiju poduzeti nadležna lučka kapetanija i poštenu nalaznik. Stavcima 2. i 3. istoga članka propisano je da se smatra da ovlaštena osoba ne namjerava poduzeti vađenje podrtine, odnosno potonule stvari ako u roku od trideset dana od dana potonuća, odnosno nasukanja ne pokrene postupak za odobrenje vađenja ili ako

u roku od 30 dana od dobivanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno da se smatra da je ovlaštena osoba bez opravdanog razloga prekinula ili napustila započeto vađenje ako u roku od pet dana ne nastavi radove na vađenju podrtime, odnosno potonule stvari koje je prekinula ili napustila a da o tome nije obavijestila nadležnu lučku kapetaniju. Također, u skladu s člankom 840. d stavkom 4. Pomorskog zakonika, kad je riječ o pomorskom objektu ostavljenom na kopnenom dijelu pomorskog dobra, taj rok počinje teći od dana kad je nadležno tijelo koje upravlja pomorskim dobrom pisanim putem pozvalo ovlaštenu osobu da preuzme pomorski objekt, odnosno utvrdilo da je ovlaštena osoba nepoznata ili nedostupna te o tome obavijestilo nadležnu lučku kapetaniju. Navedene zakonske odredbe uporište su izvedenog zaključka da se svaki pomorski objekt koji je izvučen na kopneni dio pomorskog dobra, ne može automatski smatrati „pomorskim objektom ostavljenim na kopnenom dijelu pomorskog dobra“, nego će u skladu s člankom 840.d stavkom 4. Pomorskog zakonika to postati tek ukoliko ga vlasnik ili druga ovlaštena osobe ne preuzme u roku od 30 dana, računajući od dana kada ga je nadležno tijelo koje upravlja tim dijelom pomorskog dobra, pisanim putem pozvalo da preuzme taj pomorski objekt, odnosno kada nadležno tijelo koje upravlja tim dijelom pomorskog dobra utvrdi da je vlasnik ili druga ovlaštena osoba tog pomorskog objekta nepoznata ili nedostupna te o tome obavijesti nadležnu lučku kapetaniju, odnosno ovo Ministarstvo.

Primjena iznesenih odredaba na postupanje poštenog nalaznika, izrijekom je propisana člankom 840. stavkom 5. Pomorskog zakonika koji uređuje da će se u slučaju kada vađenje poduzima poštenu nalaznik na odgovarajući način primijeniti odredbe članka 840.č stavaka 2. do 9. Pomorskoga zakonika. Na temelju članka 840.dž stavka 1. Pomorskog zakonika, u slučajevima kada nadležna lučka kapetanija izda odobrenje za vađenje podrtime ili potonule stvari poštenom nalazniku ili kada vađenje poduzima sama, Ministarstvo će o tome objaviti oglas na svojim internetskim stranicama i u „Narodnim novinama“ te pozvati vlasnika ili drugu ovlaštenu osobu da potonulu stvar, odnosno podrtime preuzme u roku od 15 dana, a poštenu je nalaznik u skladu sa stavkom 3. istoga članka u obvezi čuvati podrtime ili potonulu stvar za njena vlasnika te poduzeti sve razumne mjere radi njena očuvanja. U tom slučaju poštenu nalaznik osobno odgovara za izvađenu stvar, odnosno podrtime.

Postupak vađenja podrtime ili potonule stvari koji poduzima poštenu nalaznik ili lučka kapetanija, u skladu s člankom 840.d stavkom 1. Pomorskoga zakonika, nema izravne implikacije i učinak na prestanak i novo stjecanje prava vlasništva na izvađenoj stvari odnosno podrtime. Naime, vlasniku se ostavlja primjereni rok i on se može javiti na oglas te preuzeti izvađene stvari, nakon što ispuni zakonom propisane obveze, točnije podmiri sve zakonom propisane troškove u svezi s vađenjem. Ako to ne učini, tek tada nastupaju zakonom propisani uvjeti za gubitak i stjecanje prava vlasništva novog stjecatelja, a to može biti poštenu nalaznik (ili Republika Hrvatska), što nedvojbeno proizlazi iz članka 840.f stavka 1. točke a) Pomorskog zakonika („Ako se u roku od 15 dana od objave oglasa iz članka 840.dž stavka 1. ovoga Zakonika vlasnik ili druga ovlaštena osoba ne javi i ne dokaže svoje pravo na potonulu stvar, odnosno podrtime ili odbije preuzeti stvar, ili namiriti sve razumne troškove i nalazninu, tada izvađena potonula stvar, odnosno podrtime postaje vlasništvo poštenog nalaznika kod kojeg se do tad nalazila na čuvanju (...).“).

Uzimajući u obzir zakonsku definiciju pojma poštenog nalaznika, određenu člankom 840.a stavkom 9. Pomorskoga zakonika, u upravnom postupku za priznanje tog statusa bilo je potrebno minimalno utvrditi radi li se u konkretnom slučaju o napuštenom ili izgubljenom pomorskom objektu koji je ostavljen na kopnenom dijelu pomorskog dobra, ima li taj pomorski objekt poznatog vlasnika ili mu je vlasnik nepoznat te utvrditi namjerava li vlasnik ili druga ovlaštena osoba preuzeti pomorski objekt koji je ostavljen na kopnenom dijelu pomorskog dobra. Zbog razloga utvrđenih člankom 840.dž stavkom 4. i člankom 840.e stavkom 1. Pomorskog zakonika, neophodno je bilo u postupku provesti vještačenja stanja i vrijednosti pomorskog objekta u odnosu na kojeg je postavljen zahtjev za priznanje statusa poštenog nalaznika.

Zaključno, s obzirom na činjenično stanje utvrđeno u provedenom ispitnom postupku, a vodeći se prvenstveno zakonskim odredbama koje za slučaj dokazano napuštenih plovila koje su vlasnici ili druge ovlaštene osobe prepustili propadanju na trošak drugih pravnih subjekata, predviđaju mogućnost da u postupku priznanja statusa poštenog nalaznika prijeđu u vlasništvo podnositelja zahtjeva, uz prethodno ispunjenje svih propisanih uvjeta, valjalo je odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Splitu, u roku 30 dana računajući od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

Dostaviti:

1. **Ilirija d.d.**, Tina Ujevića 7, 23210 Biograd na Moru
2. **Odvjetnica Zorana Živković**, Kralja Zvonimira 62, 10000 Zagreb
3. **Lučka kapetanija Zadar**, Gaženička cesta 28c, 23000 Zadar
4. **Za spis**, ovdje

